

'S-GRAVENHAGE, 3 Maart 1955

Ref. No. 3365

AAN: MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Fotocopie nr: *115553*

MP, Wnd.MP, Z,
DBI, -/AZ, -/PL, -/EP.

FC

CODETELEGRAM

Plaats van afzending: DJAKARTA

Datum van afzending: 3-3-55

Inhoud (Paraphrase) —

Datum van ontvangst: 3-3-55

GEHEIM

Ik had kortgeleden een bezoek bij de vice-President aangevraagd en dit had eveneens gisteren plaats, na mijn bezoek aan de Premier.

Groter verschil van sfeer was nauwelijks denkbaar, de ontvangst bij Hatta was bepaald vriendelijk en noodde tot een normale uitwisseling van gedachten.

Ik vertelde hoe vele malen men mij tijdens mijn verblijf in Nederland had gevraagd wat doet Hatta en dat men hoop had dat hij de gang van zaken in dit land gunstig zou vermogen te beïnvloeden.

Hatta vertelde van zijn pogingen om de economie van het land te bevorderen, door vooral kleine projecten op te zetten en te stimuleren, hij hoopte dat ook eindelijk het Asahan-project ter hand zou worden genomen. Sprekende over zijn reizen, ook in de Molukken, vertelde hij langs zijn neus weg dat hij daar had gezegd dat duikboten van de kust gemeenlijk moeilijk waren waar te nemen. Het was overigens niet uitgesloten dat er Russische of Amerikaanse duikboten in de Indonesische wateren waren geweest!

De vice-President informeerde of het Haagse Protocol al bij ons in het Parlement was gebracht. Hoewel hier tegen ratificatie zich wel oppositie deed gevoelen was hij van mening dat het wel zou worden aangenoemen. Ik zeide te hopen dat men na ratificatie zou beginnen met de constructieve zijden van het protocol, dat wil zeggen sluiten van handelsverdrag en consulaire accoord en dat men van Indonesische zijde niet terstond zou willen gaan tornen aan het Fineo gedeelte dat in stand was gehouden. Dit zou het vertrouwen in de handtekening van Indonesië niet ten goede komen en gezien de escape clausules hinderden die bepalingen Indonesië toch weinig. Hatta zei dat dit inderdaad niet zozeer een zakelijke als psychologische kwestie was.

Inzake de discussie prevalering tractaat nationale wetgeving zeide Hatta dat uiteraard een verdrag prevaleerde. Men was niet gedwongen het te sluiten, maar sloot men het dan diende de nationale wet te wijken.
Verkiezingen.

De vice-President was bepaald van mening dat deze dit jaar zouden plaats hebben, wellicht in Augustus. Langer uitstel zou voor de PNI wel eens nadelig kunnen blijken en was daarom onwaarschijnlijk. Maar men moest intussen de fysieke moeilijkheden voor de organisatie van verkiezingen in een rijk met duizenden eilanden, niet onderschatten. Een vergelijking met India ging absoluut niet op.
Economische politiek.

Ik stelde hem de vraag, of hij een ombuiging van de extreem nationalistische politiek Iskaq-Asmaun voor mogelijk hield.

-2-

Ter beveiliging van code-verbindingen zijn o.a. de volgende punten van belang:—

1. Op een codetelegram mag telegrafisch niet in open taal worden geantwoord.
2. Over de inhoud van een codetelegram mag niet met verwijzing naar dat telegram per telefoon worden gesproken.
3. Dossiers, welke codetelegrammen bevatten (ook in paraphrase), dienen veilig te worden opgeborgen.
4. Kladpapier, carbonpapier en dergelijke verband houdende met codetelegrammen dienen te worden verbrand (versnipperen is niet voldoende).
5. Afschriften van paraphrassen van codetelegrammen mogen uitsluitend door de afd. Verbindingen worden vervaardigd.

Ref.nr. 3365

CODETELEGRAM

GEHEIM

Hij meende dat een lichte verbetering te constateren viel. Asmaun was iets minder enthousiast tegenwoordig! Uiteraard had ik met veel belangstelling kennis genomen van zijn recente interview waarin Hatta buitenlandse investeringen etc. besprak, zie brief nr. 1044.

De heren van het International Monetary Fund waren niet bij hem geweest.

Over de rijstsituatie uitte Hatta voldoening. Plaatselijk zouden stocks dienen te worden aangehouden in sommige gebieden. Men was vrijwel selfsupporting nu. Processen tegen Nederlanders etc..

Ik bracht deze niet rechtstreeks ter sprake. Interessant was dat ook Hatta het proces tegen RMS te berde bracht en hulp die in 1950 van KNIL-zijde daarbij was gegeven. Ook hij legde zodoende verband tussen de oude APRA-zaak en de huidige processen.

Ik zie aankomen dat het RMS proces in Djocja gebruikt zal worden om stemming tegen Nederland te maken.

VAN BYLANDT 935

AW

Ter bevelling van code-verbindingen zijn o.a. de volgende punten van belang:--

1. Op een codetelegram mag telegrafisch niet in open taal geantwoord worden.
2. Over de inhoud van een codetelegram mag niet met verwijzing naar dat telegram per telefoon gesproken worden.
3. Dossiers, welke codetelegrammen bevatten (ook in paraphrase), dienen veilig opgeborgen te worden.
4. Kladpapier, carbonpapier en dergelijke verband houdende met codetelegrammen dienen verbrand te worden (versnipperen is niet voldoende).
5. Afschriften van paraphrasen van codetelegrammen mogen uitsluitend door de afd. Verbindingen vervaardigd worden.